

Dolau Dyfi Meadows

Sefydliad arweiniol:

Pont Cymru

E-bost: julia.korn@pontcymru.org

Cais am grant: £467,114

Lleoliad: Ardal iseldir dalgylch Dyfi, Gwynedd

Mae Prosiectau Dolau Dyfi yn ymestyn ar draws ardal Biosffer Dyfi o'r môr yn Aberdyfi i fryniau Mynyddoedd Cambria ac yn cynnwys rhannau o awdurdod Parc Cenedlaethol Ceredigion, Powys, Gwynedd ac Eryri (SNPA). Mae'r prosiect cydweithredol hwn yn canolbwyntio ar gydgyssylltu adnoddau naturiol â manteision iechyd a lles yn ardal Dyfi.

Mae'r cydweithio'n cynnwys Awdurdodau Lleol, tirfeddianwyr, ffermwyr, SNPA, RSPB, Ymddiriedolaeth Bywyd Gwylt Trefaldwyn, a Phrosiect Iechyd Awyr Agored Cadwch Gymru'n Daclus, Biosffer Dyfi a'i nod yw tyfu wrth i'r prosiect ddatblygu gyda mewnbwn gan y cyhoedd a'r cymunedau cyfagos.

Mae'r prosiect yn canolbwyntio ar reoli glaswelltiroedd, mawndiroedd a ffridd yn yr ardal. Mae glaswelltir lled-naturiol iseldir wedi dioddef colledion dramatig yn y DU a dim ond darnau o ddolydd iseldir,

rhostir a gorsydd sy'n aros. Mae gan ardal Dyfi ardaloedd sylweddol o'r cynefinoedd hyn a bydd y prosiect yn gwneud gwaith i wrthdroi'r dirywiad yn lleol ac felly gwella ac adfer cynefin y gall pobl leol ac ymwelwyr fwynhau, creu cyfleoedd newydd i ymgysylltu â natur.

Nod y prosiect yw helpu i fynd i'r afael â heriau lleol drwy adfer rhannau o'r dirwedd sydd wedi'u targedu tra'n cysylltu pobl â natur. Bydd buddsoddiad yn cael ei wneud mewn 35 o feysydd i wella gwydnwch ecosystemau. Mae'r gwaith yn cynnwys rheoli prysgwydd, rhedyn ac eithin, torri gwair yn hwyr, tynnu rhywogaeth estron goresgynnol, ffensys a seilwaith arall i alluogi gweithredu cynlluniau pori cynaliadwy. Cynigir cymorth ymarferol i reolwyr tir lleol i fonitro a gwerthuso effaith y gwaith a wneir a sefydlir Grŵp Dolau Dyfi Meadows i gefnogi perchnogion tir i reoli'r adnoddau naturiol yn yr ardal yn y tymor hir.

Mae gweithgareddau pellach yn cynnwys sefydlu rhwydwaith gwirfoddolwyr lleol, sefydlu prosiectau celf a rhaglen “cerdded i iechyd” er budd iechyd a lles. Bydd y prosiect yn cytuno ar raglen waith i wella llwybrau mynediad a chyfleoedd yn ardal y prosiect. Bydd deunyddiau a hybu cyfryngau cymdeithasol yn cael eu comisiynu i annog pobl leol ac ymwelwyr i ddefnyddio'r awyr agored er budd iechyd a bydd y prosiect yn creu ac yn hyrwyddo manau diogel a lleoedd plaserus i ymweld â nhw.

Gan ddefnyddio Clychlys Eiddew fel symbol ingol o flodau gwyllt sy'n arbennig yn yr ardal, bydd Dolau Dyfi yn ymgymryd â gwaith gyda grwpiau, sefydliadau ac unigolion lleol i ddatblygu syniadau ar gyfer gwell mynediad a gweithgareddau celfyddydol wrth i'r prosiect fynd yn ei flaen.

Gweithio gyda phrosiect Iechyd Awyr Agored Biosffer Dyfi sy'n cael ei ddarparu gan Ecodyfi, Coed Lleol ac eraill i roi cyfleoedd i bobl ymuno â theithiau cerdded dan arweiniad a gweithgareddau eraill i wella iechyd a lles. Bydd hyn yn gysylltiedig â'r cynllun rhagnodi cymdeithasol newydd sy'n cael ei ddatblygu yn yr ardal a bydd nifer o'r rhai sy'n gysylltiedig yn cael cymorth i gymryd rhan drwy atgyfeiriad gan eu meddyg teulu neu ddarparwr iechyd arall.

Bydd canllawiau cerdded hawdd eu defnyddio yn cael eu cynhyrchu i helpu pobl i gael mynediad at y llwybrau arfordirol a mynydd presennol, gyda chanllawiau hawdd yn dangos pellter wedi'i gerdded, amser cerdded a lefel yr her, gan helpu pobl i gael mynediad at hamdden yn ddiogel yn yr ardal.

Bydd y prosiect yn cynnig cyfleoedd gwirfoddoli dan oruchwyliaeth gan gynnwys adfer cynefinoedd yn ymarferol, rheoli llwybrau troed, y celfyddydau a gweithgareddau eraill sy'n ceisio gwella lles a datblygu sgiliau. Roedd cynlluniau i gynnal gweithdai celf a digwyddiadau gwirfoddol yn canolbwyntio ar greu deunydd sy'n berthnasol i thema ffermio, natur a blodau gwyllt y prosiect gan ddarparu cyfleoedd amrywiol i bobl gymryd rhan, gan adeiladu ar gydlyniant cymunedol.

Adfer Mawndiroedd: Adfer ac ailgysylltu tir mawnog yr iseldir. Adferwyd 15 ha o fawndir iseldir nad ydynt yn SoDdGA.

Rheoli cynefinoedd: Rheoli ac adfer 639 hectar dros ardal y prosiect. Cynnal cynefin blodeuo; glaswelltir niwtral, asid a chorsiog, rhostir a mawn mewn cyflwr ffafriol ac adferol.

Rhaglen Wirfoddoli: Gwaith rheoli cadwraeth ymarferol gan 20 o wirfoddolwyr.

Datblygu Seilwaith Gwyrdd: Tirwedd flodeuo ddeniadol wedi'i hadfer gydag adar fferm fridio gerllaw cyfleoedd mynediad cyhoeddus.

Adfer Cynefinoedd: Rhaglen waith sy'n mynd i'r afael â chlirio rhedyn eithin a llystyfiant a gwblhawyd ar wahanol safleoedd gan dirfeddianwyr a chontractwyr. Gwaith a wnaed ar 10 safle gyda pherchnogion/rheolwyr ar gyfer y safleoedd yn llofnodi cytundeb rheoli 5 mlynedd a fydd yn helpu i sicrhau'r rheolaeth ffafriol y tu hwnt i ddiwedd dyddiad y prosiect.

Ymgysylltu â'r gymuned: Facebook a ddefnyddir i hyrwyddo gweithgareddau ac ymgysylltu, Mae ffilm Dolau Dyfi wedi'i chwblhau, a chynhaliwyd "dangosiad arbennig" ar dudalen Facebook Dolau Dyfi i gefnogi gweithgareddau ymgysylltu a rhaglenni addysgol.

Ymgysylltu â'r gymuned: 8 taith gerdded iechyd, 3 taith gerdded cynnal a chadw gwirfoddolwyr, 1 daith gerdded hanes, 2 o weithgareddau hyfforddi gwirfoddolwyr/cymunedol a gynhaliwyd hyd yma gyda mwy i ddod.

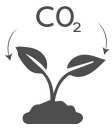
Rhaglenni Addysgol: Rhithwir "Parti Celf" mewn 3 ysgol wahanol gyda plant yn ymuno â'r gweithdai drwy eu hysgolion. Casglwyd deunyddiau gan rieni i blant ymuno â sesiynau gweithgareddau natur addysgol gyda 65 o blant wedi cofrestru ar gyfer y gweithdai ar-lein.

Mwy o Fynediad i Fannau Awyr Agored: Mae gwaith gwella wedi'i wneud ar 4 llwybr sy'n dod i gyfanswm o 5.87km o fynediad gwell. Er mwyn gwella hygyrchedd i bob defnyddiwr, defnyddiwyd 12 o gatiau hunan-gloi galfanedig.

Sgiliau Gwledig a Threftadaeth: Gweithiodd dau dîm o ferlod coedwigaeth gyda rholiau rhedyn ar safleoedd anodd, gan rollo 8ha o redyn.

Pori cynaliadwy: Cynlluniau ar wahanol safleoedd i gynnal a gwella cynefin wedi'i adfer.

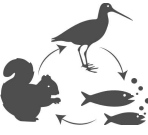
Adeiladu cydweithredol a Phartneriaethau: Cydweithio, mentrau ar y cyd ag RSPB sy'n gweithio gyda nwyddau ar y prosiect a mewnbwn gan sefydliadau yn yr ardal fel grŵp Biosffer Dyfi, grwpiau twristiaeth a chyfarfodydd is-grŵp i gyd i lywio'r prosiect.

Dal a Storio Carbon: gyda chefnogaeth Adfer Mawndiroedd, adfer a chysylltu mawnog iseldir. Rheoli ac Adfer Cynefinoedd o 639 hectar dros ardal y prosiect. Cynnal glaswelltir niwtral, asid a chorsiog, rhostir a gors mewn cyflwr ffafriol ac adferol.

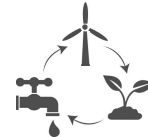
Ymaddasu i'r Newid yn yr Hinsawdd: gyda chefnogaeth Adfer Mawndiroedd, adfer a chysylltu mawnog iseldir. Adfer Cynefinoedd o 639 hectar dros ardal y prosiect yn cael ei reoli a'i hadfer. Cynnal glaswelltir niwtral, asid a chorsiog, rhostir a gors mewn cyflwr ffafriol ac adferol.

Bioamrywiaeth Well: gyda chefnogaeth Datblygu Seilwaith Gwyrdd, Mawndiroedd ac Adfer Cynefinoedd, cynlluniau pori cynaliadwy ac ymrwymiad hirdymor gan dirfeddianwyr a ffermwyr.

Gwydnwch Ecosystemau: gyda chefnogaeth Adfer Mawndiroedd, adfer a chysylltu mawnog yr iseldir. Adfer Cynefinoedd o 639 hectar dros ardal y prosiect yn cael ei reoli a'i hadfer. Cynnal glaswelltir niwtral, asid a chorsiog, rhostir a chorau mewn cyflwr ffafriol ac adferol, datblygu Seilwaith Gwyrdd, cynlluniau pori cynaliadwy ac ymrwymiad hirdymor gan dirfeddianwyr a ffermwyr.

Ansawdd Pridd, Aer a Dŵr: gyda chefnogaeth Adfer Mawndiroedd, adfer a chysylltu mawnog iseldir. Adfer Cynefinoedd o 639 hectar dros ardal y prosiect yn cael ei reoli a'i hadfer. Cynnal glaswelltir niwtral, asid a chorsiog, rhostir a mawnog mewn cyflwr ffafriol ac adferol, datblygu Seilwaith Gwyrdd, cynlluniau pori cynaliadwy ac ymrwymiad hirdymor gan dirfeddianwyr a ffermwyr.

Iechyd a Lles: gyda chefnogaeth y Rhaglen Gwirfoddoli gydag 20 o wirfoddolwyr, datblygu ardaloedd Rheoli Seilwaith Gwyrdd ar gyfer cyfleoedd i roi mynediad i'r cyhoedd, trwy ymgysylltu â'r Gymuned, teithiau cerdded iechyd dan oruchwyliaeth, a rhaglenni addysgol gyda 65 o blant wedi cofrestru a chynyddu Mynediad i Fannau Awyr Agored.

Cydluniant Cymunedol: gyda chefnogaeth y Rhaglen Gwirfoddoli gydag 20 o wirfoddolwyr, datblygu Seilwaith Gwyrdd, Rheoli ardaloedd ar gyfer cyfleoedd i roi mynediad i'r cyhoedd, trwy ymgysylltu â'r Gymuned, teithiau cerdded iechyd dan oruchwyliaeth, a rhaglenni addysgol gyda 65 o blant wedi cofrestru a chynyddu Mynediad i Fannau Awyr Agored. Cydweithio ar draws yr holl sectorau gan ymgysylltu â'r gymuned leol drwy grwpiau llywio.

Sgiliau Gwledig a Threftadaeth: wedi'u hategu gan reoli cynefinoedd ac ymrwymiad hirdymor y gymuned ffermio leol, drwy hyrwyddo merlod coedwigaeth a sgiliau tirwedd eraill.

Datblygu Sgiliau Capasiti ac Arbenigedd: gyda chefnogaeth gwirfoddolwyr a rhaglenni swyddi a hyfforddiant sy'n cwmpasu gwaith rheoli cadwraeth ymarferol. Cydweithio â rhanddeiliaid sy'n rhannu arfer gorau ac arloesedd.

Cymryd Rhan – Os hoffech ddysgu mwy neu gymryd rhan yng ngwaith Dolau Dyfi Meadows mae rhagor o wybodaeth ar gael:

www.pontcymru.org/dolau-dyfi/

 www.youtube.com/channel/UCGjUzOTxkGgAjsnDloMwz1g